

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การบูรณาการนาฏศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การบูรณาการนาฏศิลป์
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การบูรณาการนาฏศิลป์

คำว่า บูรณาการ ตามพจนานุกรมไทย กล่าวว่า คือ “การนำหน่วยที่แยกๆกัน มารวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน” ในความหมาย การบูรณาการ ด้านนาฏศิลป์ จึงเป็นศิลปะแบบบูรณาการ ที่มีส่วนประกอบของ ศิลปะหลายแขนงเช่น ดนตรี การแต่งกาย การแต่งหน้า ฉาก แสง สี เสียง ลิลาท่ารำ จังหวะในการรำรำ คำร้องหรือเนื้อร้องที่สื่อ ความหมายของการแสดง เป็นการนำเอาศิลปะแขนงต่างๆ มาผสมผสานเข้ากับการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อให้การแสดงมีความสวยงาม น่าสนใจ และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ศิลปะแขนงต่างๆ ที่สามารถบูรณาการกับนาฏศิลป์ ได้แก่

๑. สาระทัศนศิลป์

- แสง สี

แสง สี ที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ไทย ควรมีความสัมพันธ์กับเครื่องแต่งกายและสอดคล้องกับเนื้อหาของการแสดง ทำให้การ แต่งกายมีความโดดเด่นสวยงาม ผู้ชมได้รับสุนทรียรสอย่างเต็มที่ ส่วนเสียงที่ใช้จะต้องพอเหมาะ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป สามารถให้ผู้ชม ได้ยินชัดเจน เพื่อให้ผู้ชมซาบซึ้งและคล้อยตามไปกับการแสดง

- ฉาก

ฉากเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การแสดงสวยงาม ผู้สร้างฉากจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ และมีความรู้ทางด้าน ทัศนศิลป์และสถาปัตยกรรม เพื่อให้ฉากมีความสัมพันธ์กับชุดการแสดง

- เครื่องแต่งกาย

เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์เป็นสิ่งที่ทำให้การแสดงมีความสวยงาม และบ่งบอกถึงลักษณะของตัวละคร การออกแบบเครื่อง แต่งกายจะผสมผสานกับศิลปะด้านจิตรกรรม การออกแบบลวดลาย ให้เหมาะสมกับชุดการแสดง

- อุปกรณ์การแสดง

การแสดงนาฏศิลป์บางชุดจะมีอุปกรณ์ประกอบการแสดง เพื่อให้การแสดงน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยอุปกรณ์ที่ใช้ต้องมีความสัมพันธ์ กับชุดการแสดง เช่น การนำเอาศิลปะด้านจิตรกรรมมาตกแต่งพัดที่ใช้ในการแสดงระบำพัด

๒. สาระดนตรี

การบูรณาการนาฏศิลป์กับศิลปะสาขาดนตรีสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น:

- การใช้เสียงดนตรีประกอบการแสดงนาฏศิลป์ โดยเสียงดนตรีต้องมีความเหมาะสมกับการแสดง ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป เพื่อให้ผู้ชมได้ยินชัดเจนและคล้อยตามไปกับการแสดง

- การใช้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการแสดง เช่น การแสดงระบำพัต ที่มีการใช้เสียงดนตรีประกอบการเต้นรำ ทำให้การแสดงมีความสมบูรณ์และน่าสนใจยิ่งขึ้น

การใช้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการแสดง โดยเสียงดนตรีช่วยสร้างบรรยากาศและอารมณ์ให้เหมาะสมกับฉากนั้นๆ

- การใช้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกายในการแสดง เช่น การใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านประกอบการแสดง เพื่อสื่อถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

การบูรณาการนาฏศิลป์กับดนตรีจะช่วยให้การแสดงมีความสมบูรณ์และน่าสนใจมากขึ้น โดยเสียงดนตรีจะช่วยสร้างบรรยากาศ อารมณ์ และความรู้สึกให้เหมาะสมกับการแสดง

การบูรณาการนาฏศิลป์ยังเชื่อมโยงความรู้ที่ผู้เรียนจะได้ฝึกหัดและรับประโยชน์จากการแสดงนาฏศิลป์ เชื่อมโยงกับรายวิชาพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

- ตัวอย่าง เช่นวิชาคณิตศาสตร์ ผู้เรียนจะต้องฝึกเรื่องการกำหนดจังหวะ คำนวณความกว้างของเวที การจัดแถว ต้องนำเรื่องของการหาพื้นที่มาใช้คำนวณ และยังรวมไปถึงการคำนวณค่าใช้จ่ายต่างๆที่ใช้ในการจัดการแสดง (ภาพประกอบเป็นรูปคนรำที่จัดแถวห่างเท่าๆกันบนเวที)

- ตัวอย่าง วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หากการแสดงนาฏศิลป์ชุดนั้น เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ศาสนา ก็จะต้องมีการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาเป็นแนวคิดของการแสดง เป็นต้น (ภาพประกอบละครอิงประวัติศาสตร์ , ภาพการแสดงที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ระบำไทรรัตน์)